

นิทรรศการภาพถ่าย

ยิปซีทะเล วัดคนคว้านอันดามัน

Sea Gypsy: Braving the Andaman Sea

ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์
วันอังคารที่ 15 - อาทิตย์ที่ 27 ธันวาคม 2552

อุทยานการเรียนรู้
สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน)

มูลนิธิเพื่อนคนไทย
THAI PEOPLE'S
FOUNDATION

สรุปงานนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”

วันที่ 15 - 27 ธันวาคม 2552

ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park

สารบัญ

1. ข้อมูลพื้นฐาน	3
2. รายงานกิจกรรม	7
3. ภาพถ่ายและผู้ถ่ายภาพ	18
4. ภาคผนวก	24

1. ข้อมูลพื้นฐาน

1) หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนหนึ่งไม่เคยทราบว่ามียุทธศาสตร์ที่เรียกกันว่า “ชาวเล” ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิต ภาษา วัฒนธรรมที่ผูกพันกับทะเลมานับร้อยปี จนได้รับการขนานนามจากชาวต่างชาติว่า “ยิปซีทะเล” ชาวเลมีชื่อเฉพาะที่เรียกกลุ่มของตนเอง คือ **“มอแกน”** (ชาวเลที่เกาะเหลา เกาะช้าง และเกาะพยามในจังหวัดระนอง หมู่เกาะสุรินทร์ ในจังหวัดพังงา และหมู่บ้านราไวในจังหวัดภูเก็ต มีประชากรกว่า 800 คน) **“มอแกน”** (ชาวเลที่เกาะพระทอง และหมู่บ้านชายฝั่งทะเลกว่าสิบหมู่บ้านในจังหวัดพังงา และภูเก็ต มีประชากรกว่า 3,000 คน) **“อุรักลาไย”** (ชาวเลที่อาศัยอยู่บนเกาะต่างๆ ในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรังและสตูล มีประชากรกว่า 5,000 คน) ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมามีข้อขัดแย้งที่ต้องประสบปัญหาไม่ต่างกับพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบอีกหลายกลุ่ม คือการขาดความมั่นคงในที่อยู่อาศัย การขาดความมั่นใจและภูมิใจในวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิม การขาดการสืบทอดความรู้พื้นบ้าน การถูกกีดกันออกจากสิทธิในการใช้และเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ และการถูกดูแคลนจากบุคคลที่ไม่เข้าใจในวิถีวัฒนธรรมแบบ “ชาวเล” ฯลฯ

เหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้สร้างความเสียหายต่อ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง สตูล และยังส่งผลกระทบต่อชุมชนชาวเลพื้นเมืองทั้งกลุ่มมอแกน มอแกน และอุรักลาไย ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย องค์การพัฒนาเอกชนและหน่วยงานภาครัฐได้รายงานในทำนองเดียวกันว่า ที่อยู่อาศัยของชาวเลพื้นเมืองในหลายชุมชนได้รับผลกระทบจากคลื่นสึนามิอย่างรุนแรง เรือประมง พื้นบ้านเสียหาย ในบางพื้นที่หมู่บ้านทั้งหมู่บ้านได้หายไปกับคลื่นยักษ์ และเนื่องจากชาวเลเดิมมีวิถีชีวิตที่เร่ร่อน มีภาษาวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์และมีบางกลุ่มที่ยังไม่มีบัตรประชาชน ชาวเลจึงไม่ได้มีส่วนร่วมกับการท้องถิ่นในการวางแผนการจัดการหรือการพัฒนาเท่าที่ควร

• สภาพหมู่บ้านชาวมอแกน บริเวณอ่าวบอนใหญ่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา

นอกจากนี้พื้นที่แถบชายฝั่งทะเลหลายแห่งที่เคยเป็นที่อยู่อาศัยของชาวเลได้ถูกแปรไปเป็นพื้นที่เพื่อธุรกิจท่องเที่ยว บางส่วนได้กลายเป็นพื้นที่อนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติ ข้อบังคับบางประการของพื้นที่อนุรักษ์จำกัดการทำมาหากินของพี่น้องชาวเลอย่างมาก การเกิดคลื่นสึนามิทำให้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้ชัดเจนยิ่งขึ้นและยังแสดงให้เห็นว่าชุมชนชาวเลซึ่งเป็นชนเผ่าพื้นเมืองกำลังเผชิญกับสิ่งท้าทายในเรื่องความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรและการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรเพื่อฟื้นฟูพื้นที่อยู่อาศัยและชุมชนหลังสึนามิ

ทั้งหลายเหล่านี้จึงมีความจำเป็นที่สาธารณชนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน สื่อมวลชน รวมถึงบริษัทธุรกิจเอกชน ที่จะรับรู้เรื่องคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่แบ่งแยกเพศ สีผิว ภาษาและวัฒนธรรม และร่วมกันเร่งดำเนินการผลักดันเชิงนโยบายควบคู่กับปฏิบัติการเพื่อเยียวยาปัญหาของพี่น้องชาวเลในพื้นที่ คณะผู้จัดเห็นว่งานนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” นี้จะเป็นวิถีทางสำคัญในการช่วยสื่อสารต่อสาธารณะเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจในวิถีวัฒนธรรมอันหลากหลายของสังคมไทย เป็นการกระตุ้นเตือนและสร้างความตระหนักแก่เพื่อนในสังคม ให้แบ่งปันความห่วงใยต่อเพื่อนร่วมแผ่นดินด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง อันจะนำมาซึ่งการอยู่ในสังคมแห่งความสงบสุข มีสันติภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

2) วัตถุประสงค์ของการจัดงาน

- ๑ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจในวิถีวัฒนธรรมอันหลากหลายของสังคมไทย ผ่านงานนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”
 - ๑ เพื่อจัดแสดงและเผยแพร่เอกสาร สิ่งพิมพ์ วิดีทัศน์ของมูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามัน สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งองค์กรเครือข่ายภาควิชาการและภาคประชาสังคมให้เป็นที่รับรู้ในสังคมอย่างกว้างขวางมากขึ้น
 - ๑ เพื่อกระตุ้นเตือนและสร้างความตระหนักแก่สังคม ในการมีส่วนร่วมแบ่งปันความห่วงใยต่อเพื่อนร่วมแผ่นดินผ่านกิจกรรมสะท้อนศิลปวัฒนธรรมมอแกน
 - ๑ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและความเข้มแข็งของเครือข่ายภาคประชาสังคมในการทำงานเพื่อช่วยเหลือพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ที่เข้าไม่ถึงโอกาสทางสังคมให้มีพื้นที่และตัวตนอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

3) ผู้ร่วมจัดงาน

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามัน และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4) รูปแบบกิจกรรม

๑ การเสวนาคคุณค่าทางวัฒนธรรมมอแกน ในหัวข้อ “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” ในวันเสาร์ที่ 19 ธันวาคม 2552 เวลา 10.00-16.00 น. ณ ลานสานฝัน อุทยานการเรียนรู้ TK park โดยวิทยากรมอแกนและผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในประเด็นชนพื้นเมือง ดังนี้

- ศ.กิตติคุณ ดร.อมรา พงศาพิชญ์ ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ประธานมูลนิธิเพื่อนชนเผ่า
- คุณกมลรัตน์ ชยามฤต เจ้าหน้าที่องค์กร UNESCO
- คุณยุกิ ชูชุกิ นักศึกษาปริญญาเอกมหาวิทยาลัยไซเปีย ประเทศญี่ปุ่น
- คุณจ้าว กล้าทะเล ตัวแทนชาวมอแกนหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา
- ดร.นฤมล อรุโณทัย นักวิจัยประจำสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑ นิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล : วิถีคนกล้าอันดามัน” (15-27 ธันวาคม 2552)

เป็นงานแสดงนิทรรศการภาพถ่าย จำนวน 38 ภาพ โดยได้รับพระราชทานภาพถ่ายขาวเลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 3 ภาพ และภาพถ่ายจากช่างภาพทั้งในและต่างประเทศ พร้อมด้วยภาพถ่ายจากนักวิจัยและเครือข่ายองค์กรที่ทำงานกับพี่น้องมอแกน ได้แก่ จิตติมา ผลเสวก วีระศักดิ์ จันทรส่งแสง Jacques Ivanoff มารุต เหล็กเพชร และวิชาติ ไกรเทพ เป็นต้น ซึ่งภาพเหล่านี้ถ่ายทอดเรื่องราวสภาพวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของพี่น้องชาวเลมอแกนจากอดีตสู่ปัจจุบัน

๑ กิจกรรมวัฒนธรรม

จัดขึ้นระหว่างวันเสาร์ที่ 19 และวันอาทิตย์ ที่ 20 ธันวาคม 2552 ณ ลานสานฝัน อุทยานการเรียนรู้ TK park โดยมีการร้องรำเพลงพื้นบ้านของเยาชนมอแกน จากหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา การประดิษฐ์เรือมอแกนจำลอง การสาธิตการสานเสื่อ กระปุก สานกำไลจากใบเตยหนาม ซึ่งมีน้องๆ มอแกนเป็นผู้สอน รวมถึงกิจกรรมเขียนโปสการ์ดส่งกำลังใจถึงน้องๆ มอแกน

๑ การฉายวิดิทัศน์พาโนรามา สเปนเชียล : Sea Series : ทะเลสี่คราม ตอน ชีวิตที่แปรเปลี่ยน (มอแกน) และวิดิทัศน์ วิถีวัฒนธรรมมอแกน : ยิปซีทะเลกลุ่มสุดท้าย ในวันอาทิตย์ที่ 20 ธันวาคม 2552 ภายหลังการชมวิดิทัศน์ มีกิจกรรมพูดคุยกับ คุณดุนุ่น กล้าทะเล ตัวแทนชาวมอแกน หมู่เกาะสุรินทร์ คุณยุกิ ชูชุกิ นักศึกษาปริญญาเอกชาวญี่ปุ่น ผู้ศึกษาวิถีชีวิตชาวมอแกน และคุณกฤษณะ พุศรี นักเขียนบทสารคดีจากบริษัท พาโนรามา

เวิร์ดไวต์ ที่ลงไปใช้ชีวิตช่วงหนึ่งกับชุมชนมอแกนที่หมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา ดำเนินรายการโดยดร.นฤมล อรุโณทัย นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญในวิถีวัฒนธรรมชาวเลมอแกน จากสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5) ผลที่ได้รับ

๑ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีโอกาสเรียนรู้ เข้าใจวิถีชีวิตวัฒนธรรมมอแกน เกิดความตระหนักคิดและเข้าใจสถานการณ์ของชาวมอแกน รวมทั้งมีส่วนร่วมในการแบ่งปันความห่วงใยต่อเพื่อนร่วมแผ่นดินได้อย่างลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

๑ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสาธารณชนและผู้แทนชาวมอแกนเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความภาคภูมิใจทางวัฒนธรรมแก่พี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล-มอแกน

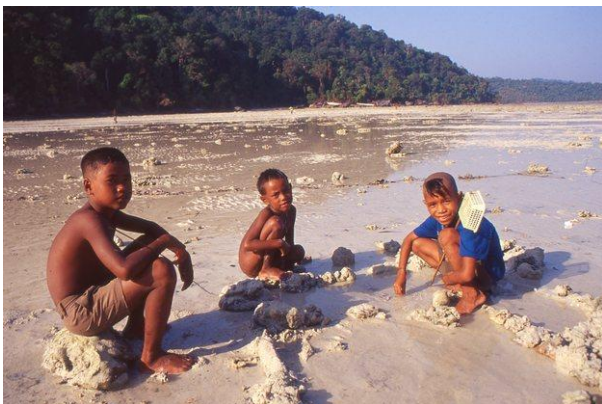
๑ จุดประกายและพัฒนาเครือข่ายที่ร่วมกันทำงานด้านสถานการณ์ของพี่น้องชาวเลอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะจากเครือข่ายภาคธุรกิจเพื่อสังคม ในรูปแบบการทำกิจกรรมกับชุมชนมอแกนและให้ทุนสนับสนุนโครงการต่างๆ รวมถึงเครือข่ายภาคสื่อมวลชนที่สนใจในการติดตามสะท้อนความจริงของพี่น้องมอแกนอย่างต่อเนื่อง

๑ ภาพวิถีชีวิตประจำวันของชาวมอแกนที่ยังคงพบเห็นได้ที่หมู่เกาะสุรินทร์ พังงา

๑ “กำบัง” เรือง่ามดั้งเดิมของชาวมอแกนที่ใช้เป็นพาหนะเดินทางไปตามเกาะต่างๆ

๑ เด็กๆ มอแกนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงผ่านการเล่นตามธรรมชาติรอบตัว

๑ “พิธีเหินเอ็นหลอโง” พิธีฉลองสำคัญประจำปีของชาวมอแกน

2. รายงานกิจกรรม

1) พิธีเปิดงานนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”
วันเสาร์ที่ 19 ธันวาคม 2552 เวลา 14.00 น. ณ ลานสานฝัน TK park

พิธีเปิดนิทรรศการภาพถ่ายชาวเลและการเสวนาภายใต้หัวข้อ “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” ในวันเสาร์ที่ 19 ธันวาคม 2552 มีผู้เข้าร่วมงาน รวมทั้งสิ้น 88 คน

๑ ดร.นฤมล อรุโณทัย รองประธานมูลนิธิเพื่อนชนเผ่า กล่าวถึงวัตถุประสงค์การจัดงาน

คนไทยส่วนหนึ่งไม่เคยทราบว่ามียุทธศาสตร์ที่เรียกกันว่า “ชาวเล” ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีวิถีชีวิต ภาษา วัฒนธรรมที่ผูกพันกับทะเลมานานับร้อยปี จนได้รับการขนานนามจากชาวต่างชาติว่า “ยิปซีทะเล” ชาวเลมีชื่อเฉพาะที่เรียกกลุ่มของตนเอง คือ “มอแกน” (ชาวเลที่เกาะเหลา เกาะช้าง และ เกาะพยามในจังหวัดระนอง หมู่เกาะสุรินทร์ ในจังหวัดพังงา และหมู่บ้าน ราวายในจังหวัดภูเก็ต มีประชากรกว่า 800 คน) “มอแกน” (ชาวเลที่เกาะพระทอง และหมู่บ้านชายฝั่งทะเลกว่าสิบหมู่บ้านในจังหวัดพังงา และภูเก็ต มีประชากรกว่า 3,000 คน) “อุรักลาไวย์” (ชาวเลที่อาศัยอยู่บนเกาะต่างๆ ในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ ตรังและสตูล มีประชากรกว่า 5,000 คน)

ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ พี่น้องชาวเลต้องประสบปัญหาไม่ต่างกับพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์ชายขอบอีกหลายกลุ่ม คือ การขาดความมั่นคงในที่อยู่อาศัย การขาดความมั่นใจและภูมิใจในวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิม การขาดการสืบทอดความรู้พื้นบ้าน การถูกกีดกันออกจากสิทธิในการใช้และเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ และการถูกดูแคลนจากบุคคลที่ไม่เข้าใจในวิถีวัฒนธรรมแบบ “ชาวเล”

เหตุการณ์สึนามิเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 ได้สร้างความเสียหายต่อ 6 จังหวัดชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง สตูล และยังส่งผลกระทบต่อชุมชนชาวเลพื้นเมือง ทั้งกลุ่มมอแกน มอแกน และอุรักลาไวย์ ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนและหน่วยงานภาครัฐได้รายงานในทำนองเดียวกันว่า ที่อยู่อาศัยของชาวเลพื้นเมืองในหลายชุมชนได้รับผลกระทบจากคลื่นสึนามิอย่างรุนแรง เรือประมงพื้นบ้านเสียหาย ในบางพื้นที่หมู่บ้านทั้งหมู่บ้านได้หายไปกับคลื่นยักษ์ และเนื่องจากชาวเลเดิมมีวิถีชีวิต กึ่งเร่ร่อน มีภาษาวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ และมีบางกลุ่มที่ยังไม่มีบัตรประชาชน ชาวเลจึงไม่ได้มีส่วนร่วมในองค์กรท้องถิ่นในการวางแผนการจัดการหรือการพัฒนาเท่าที่ควร

นอกจากนี้พื้นที่แถบชายฝั่งทะเลหลายแห่งที่เคยเป็นที่อยู่อาศัยของชาวเลได้ถูกแปรไปเป็นพื้นที่เพื่อธุรกิจท่องเที่ยว บางส่วนได้กลายเป็นพื้นที่อนุรักษ์ในอุทยานแห่งชาติ ข้อบังคับบางประการของพื้นที่อนุรักษ์ จำกัดการทำมาหากินของพี่น้องชาวเลอย่างมาก การเกิดคลื่นสึนามิทำให้เกิดปัญหาต่างๆ เหล่านี้ชัดเจนยิ่งขึ้น และยังแสดงให้เห็นว่าชุมชนชาวเลซึ่งเป็นชนเผ่าพื้นเมืองกำลังเผชิญกับสิ่งท้าทายในเรื่องความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากร และการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรเพื่อฟื้นฟูพื้นที่อยู่อาศัยและชุมชนหลังสึนามิ

ทั้งหลายเหล่านี้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สาธารณชนไม่ว่าจะเป็น ภาครัฐ องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน สื่อมวลชน รวมถึงบริษัทธุรกิจเอกชน ที่จะรับรู้เรื่องคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โดยไม่แบ่งแยกเพศ

สืวิ ภาษาและวัฒนธรรม และร่วมกันเร่งดำเนินการผลักดันเชิงนโยบาย ควบคู่กับปฏิบัติการเพื่อเยียวยาปัญหาของพี่น้องชาวเลในพื้นที่

ดังที่ระบุในสูจิบัตรว่า “นิทรรศการและการเสวนาในครั้งนี้ มุ่งไปที่อีกมุมหนึ่งของชาวมอแกน ด้านที่งดงาม สดใส จริงใจ อ่อนโยน และกล้าหาญ เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจต่อผู้คนกลุ่มนี้มีความรอบด้านมากขึ้น” คณะผู้จัดเห็นว่างานนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” นี้ จะเป็นวิถีทางสำคัญในการช่วยสื่อสารต่อสาธารณะเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจในวิถีวัฒนธรรมอันหลากหลายของสังคมไทย เป็นการกระตุ้นเตือนและสร้างความตระหนักคิดแก่เพื่อนในสังคม ให้แบ่งปันความห่วงใยต่อเพื่อนร่วมแผ่นดินด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง อันจะนำมาซึ่งการอยู่ในสังคมแห่งความสงบสุข สันติภาพอย่างยั่งยืนต่อไป

๑ ดร.ทัศนัย วงศ์พิเศษกุล ผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กล่าวเปิดงาน

ดิฉัน นางทัศนัย วงศ์พิเศษกุล ในนามของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ภายใต้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) มีความยินดีและรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ทุกท่านได้ให้เกียรติมาร่วมพิธีเปิดนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” Sea Gypsy: Braving the Andaman Sea ในวันนี้ และขอแสดงความชื่นชมต่อมูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามัน และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ริเริ่มให้มีการจัดงานครั้งนี้ขึ้น

ประเทศไทยเรามีความมั่งคั่งทั้งทางด้านภาษา ชาติพันธุ์ รวมถึงวัฒนธรรมที่หลากหลายและงดงาม ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็น “ทรัพยากรด้านวัฒนธรรม” ที่สำคัญ งานนิทรรศการภาพถ่ายและการเสวนาวันนี้ ได้สะท้อนให้เห็นวิถีของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลในประเทศไทย ซึ่งเป็นคนพื้นเมืองที่อาศัยและทำมาหากินในบริเวณภาคใต้ฝั่งอันดามันของประเทศไทยมานานนับร้อยปี พวกเขามีภาษา วัฒนธรรม วิถีชีวิต และขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ รวมถึงมีภูมิปัญญาพื้นบ้านอันโดดเด่น

มีผู้กล่าวไว้ว่า “เรือ” เป็นสัญลักษณ์แห่งวิถีวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และความฉลาดของคนมอแกน เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มีความหมาย ใช้อธิบายเรื่องราวทุกสิ่ง รวมทุกอย่างของชาวเลไว้ได้อย่างน่าสนใจ ความแตกต่างหลากหลายของวิถีวัฒนธรรม ทำให้เราพบร่องรอย เรื่องราวอะไรหลายอย่างที่น่าสนใจ สิ่งเหล่านี้แฝงเร้นอยู่ในการดำเนินวิถีชีวิตของชาวมอแกน เป็นคลังความรู้ที่ควรค่าอย่างยิ่งในการอนุรักษ์และปลูกฝังให้ชนรุ่นต่อไปได้รับรู้

ด้วยตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว สำนักงานอุทยานการเรียนรู้จึงส่งเสริมให้เยาวชน ประชาชนทั่วไปสามารถรับรู้ เข้าใจในวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรมของชาวมอแกน และเกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างให้เกียรติ

ต่อเพื่อนร่วมแผ่นดิน นิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” จึงเป็นอีกช่องทางในการช่วยสื่อสารต่อสาธารณะเพื่อสร้างเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจในวิถีวัฒนธรรมอันหลากหลายของสังคมไทย

งานในวันนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้เลย หากไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงตัวแทนพี่น้องชาวมอแกนที่จะมาร่วมแบ่งปันเรื่องราวให้พวกเราได้รับรู้และเข้าใจถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ อันจะสะท้อนให้พวกเราเห็นถึงวิถีชีวิตเรียบง่าย พอเพียง ที่เน้นการพึ่งพาตนเองและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติรอบตัวอย่างรู้คุณค่าของกลุ่มชาวเล

• คณะนักแสดงชาวมอแกนถ่ายภาพร่วมกับวิทยากร ในระหว่างพิธีการเปิดงานนิทรรศการภาพถ่าย และกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”

2) การเสวนา ในหัวข้อ “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”

เริ่มการเสวนาที่ **ศ.กิตติคุณ ดร.อมรา พงศาพิชญ์** กล่าวถึงการทำงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่ามีการทำงานกับชาวเลในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านสิทธิในที่อยู่อาศัย สิทธิมนุษยชน คนไร้รัฐ ไร้สัญชาติ ซึ่งจะทำงานร่วมกับหลายหน่วยงาน เช่น มูลนิธิชุมชนไทย นอกจากนั้น ปัญหาด้านสิทธิมนุษยชนเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนอย่างมาก เพราะมีความเกี่ยวข้องกับสิทธิความเป็นพลเมือง ที่ดิน สัญชาติ วัฒนธรรม ล้วนเป็นสิ่งที่สัมพันธ์กันทั้งสิ้น และมีความหมายมากกว่าคำว่าบูรณาการ นอกจากนี้ปัญหาต่างๆ เหล่านี้มักถูกละเมิดและไม่ได้รับการดูแล คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พยายามแก้ไขปัญหาโดยการอ้างอิงถึงอนุสัญญาหลายฉบับ และในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนมาตราที่ 1, 2, 6, 7, และ 22 ที่ว่าด้วยศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ ความเป็นอิสระ ความเสมอภาค กล่าวกันว่าทุกคนควรได้รับการดูแลตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งในรัฐธรรมนูญก็ได้พูดถึงสิทธิขั้นพื้นฐานที่เราทุกคนควรได้รับและมีหน้าที่ต้องดูแล ทั้งสิทธิของตนเอง ผู้ด้อยโอกาส เช่นเดียวกับชาวมอแกน มอแกลน อูรักลาโว้ย ที่ควรได้รับการของรัฐอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ด้านสุขภาพ การทำมาหากิน ฯลฯ

ศ.กิตติคุณ ดร.อมรา พงศาพิชญ์ ได้พูดถึงการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาประเทศกับการรักษาอัตลักษณ์ เพราะมีเช่นนั้นอาจกลายเป็นปัญหา อันมีสาเหตุจากสภาพสังคมในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการสร้างสมดุลนั้นจะต้องไม่ขัดต่อการรักษาอัตลักษณ์และไม่จำกัดสิทธิพื้นฐานที่พึงได้ ภาระงานของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังรวมถึงการรักษาสิทธิด้านสัญชาติของคนกลุ่มต่างๆ ทั่วประเทศ เช่น คนในอำเภอแม่ฮ้อยในภาคเหนือ หรือคนไทยพลัดถิ่นในหลายภูมิภาค งานเหล่านี้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ผลักดันอยู่ตลอดและร่วมมือกับกลุ่มต่างๆ แม้งานเรื่องสัญชาติจะยากลำบากเพราะต้องทำเป็นรายบุคคล ไม่สามารถขอสัญชาติเป็นกลุ่มได้ แต่ก็ยังทำต่อไป

ดร.นฤมล อรุโณทัย ได้ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า สิทธิทางวัฒนธรรมเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่ก็ยังมีความเป็นนามธรรมอยู่ ดังนั้นการพัฒนาบางครั้งจึงละเมิดสิทธิและกระทบต่อสัญชาติของคนอยู่บ่อยครั้ง เช่น คุณจ้าวกล้าทะเล ชาวมอแกนจากเกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา ก็ยังไม่มีบัตรประชาชนคนไทย ทั้งที่นัยยะของกฎหมายเน้นที่จุดเกาะเกี่ยวกับประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งคุณจ้าวก็มีจุดเกาะเกี่ยวที่เดียวคือประเทศไทยเท่านั้น ไม่สามารถพูดภาษาพม่า และไม่มีจุดเกาะเกี่ยวในที่อื่นใดอีก การไม่มีบัตรประชาชนทำให้ชาวมอแกนมีความลำบากในการเดินทางออกนอกพื้นที่ เพราะต้องผ่านหลายขั้นตอน ซึ่งถ้าข้าราชการคนใดที่ไม่เข้าใจและอ้างอิงแต่กฎหมายอย่างเดียว ชาวเลเหล่านี้ก็จะมีชีวิตลำบากยิ่งขึ้น

ต่อมา **คุณยุกิ ชูชุกิ** กล่าวถึงวิถีชีวิตของชาวมอแกน จากประสบการณ์การใช้ชีวิตถึง 7 เดือน ว่า พวกเราคนเมืองมีความรู้เพียงผิวเผินจากการศึกษาที่เป็นทางการเท่านั้น ต่างจากชาวมอแกนที่เรียนรู้จากธรรมชาติ เช่น การพยากรณ์อากาศ ก็อาศัยดูฟ้า ดูเมฆ วิธีการรักษาอาการเจ็บป่วยใช้วิธีการเข้าทรง และใช้พืชสมุนไพร เป็นการรักษาเพื่อเรียกขวัญกำลังใจอย่างหนึ่ง การรักษาของชาวมอแกนเป็นแบบองค์รวม ที่ต่างจากการแพทย์ปัจจุบันที่มักจะดูแต่ไข้ ไม่ได้ดูคน เพราะมองทุกอย่างแยกส่วน

คุณกมลรัตน์ ชยามฤต จาก UNESCO พูดถึงงานหลักและความสนใจขององค์กร ว่า UNESCO ได้ให้การสนับสนุนด้านทุนและกำลังใจต่อคนในพื้นที่และคนทำงาน เนื่องจากผู้อำนวยการโครงการ “การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือ ESD” คือ คุณดิเรก อิลอัส มีความเข้าใจต่อชนเผ่าเป็นอย่างดี เพราะเคยทำงานวิจัยในทะเลทรายกับเผ่าอะบอริจินเป็นเวลา 10 ปี หน้าที่หลักของ UNESCO ได้แก่ การดูแลด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ในด้านวัฒนธรรมมีการอนุรักษ์และส่งเสริมทั้งวัฒนธรรมที่เป็นวัตถุจับต้องได้ เช่น เรื่องมรดกโลก และวัฒนธรรมที่มีลักษณะเป็นนามธรรม เช่น ความเชื่อและพิธีกรรม การเต้นรำ หัตถกรรมของชนเผ่า เป็นต้น อีกทั้ง UNESCO กับทีมของ ดร.นฤมลจากสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยก็มีการทำงานร่วมกันมานานเป็น 10 ปี ซึ่ง UNESCO มีหน้าที่ในการปกป้องและอนุรักษ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่ เหตุผลที่ UNESCO ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของชนเผ่า เนื่องจากวิทยาศาสตร์ตะวันตกก็ศึกษาพัฒนามาจาก

ความรู้ของชนเผ่าที่อยู่กับธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ดังเช่น ชาวมอแกน ก็เป็นตัวอย่างที่ดีด้านการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน

สุดท้าย**คุณจ้าว กล้าทะเล** ตัวแทนชาวมอแกนได้ถ่ายทอดความรู้สึกเป็นภาษาท้องถิ่นว่า สมัยก่อนชาวมอแกนเดินทางไปยังที่ต่างๆ อย่างอิสระ ไม่ว่าจะเป็นเกาะลิดัน จนถึงหมู่เกาะมะริดของสหภาพพม่า สังเกตได้จากเพลงหรือตำนานของชาวมอแกนที่จะแทรกความรู้ สถานที่ การเดินทาง ไปยังที่ต่างๆ แต่ปัจจุบันการเดินทางมีข้อจำกัดมากขึ้น

• ดร.ทัศนัย วงศ์พิเศษกุล ผู้อำนวยการสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มอบของขวัญระลึกให้กับวิทยากร

3) **การแสดงศิลปะร้องรำเพลงพื้นบ้าน** โดยกลุ่มเยาวชนมอแกน หมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา การแสดงชุดดังกล่าวถ่ายทอดสภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของชาวมอแกนผ่านการแสดงศิลปะรำยาวประกอบเพลงพื้นบ้าน จำนวน 3 ชุด ดังต่อไปนี้

๑ เพลง “ลูยู” หรือ “ล่องทะเล”

เป็นเพลงที่เล่าถึงการเดินทางของมอแกนสมัยโบราณ ผ่านเกาะต่างๆ ในทะเลอันดามัน โดยบอกชื่อไปถึงเกาะต่างๆ จากเหนือลงใต้ และได้ขึ้นเหนือ ตั้งแต่เกาะภูเก็ต ลิดัน เกาะตาชัย เกาะเฮ ผ่านเกาะสุรินทร์ ต่อไปยังเกาะต่างๆ ในหมู่เกาะมะริด

สมัยก่อนเกาะต่างๆ ในทะเลอันดามันเป็นบ้านและที่ทำมาหากินของมอแกน ปัจจุบันชาวมอแกนตั้งหลักแหล่งถาวรขึ้นเพราะมีเกาะที่เป็นพื้นที่สาธารณะให้เดินทาง อยู่อาศัย และทำมาหากินน้อยลงทุกที

๑ เพลง “ดูยุง” หรือ “พะยูน”

สมัยก่อนมีทรัพยากรมากมาย ชาวมอแกนเคยล่าพะยูนมาเป็นอาหาร เพลงนี้เล่าถึงการออกเรือ แฉวเรือไปหาพะยูน ถ้ามีลมก็กางใบ ดึงเชือกใบเรือ ใช้ฉมวกที่เรียกว่า “ลอน” ล่าพะยูน ชาวเชื่อว่าลูกคนสุดท้ายต้องกินเนื้อพะยูนไม่ได้ เพราะมีตำนานเกี่ยวกับคนที่กลายร่างเป็นพะยูน

๑ เพลง “บั๊ก ปะญ่ย” หรือ “ล่าเต่า”

เป็นเพลงและทำรำตั้งแต่สมัยโบราณที่มอแกนเคยล่าเต่า แต่สมัยนี้ชาวมอแกนอนุรักษ์เต่าแล้ว งานประเพณีประจำปีหันมาใช้ไก่แทน สมัยก่อนเมื่อชาวมอแกนล่าเต่าได้ ก็หันเนื้อเป็นส่วนๆ แบ่งกันทุกบ้าน ถ้าไม่แบ่ง แล้วกินคนเดียว เชื่อกันว่าจะมีอาการปวดท้อง ที่เกาะสุรินทร์เต่าขึ้นไข่ตามอ่าวต่างๆ ในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ มอแกนจะคอยเฝ้าดูและแจ้งอุทยานฯ ว่ามีเต่าขึ้นไข่และนำตาข่ายมาคลุมไว้กันสัตว์นักล่า เพื่อให้เต่าฟักออกมาตามธรรมชาติ

๑ การแสดงดนตรีโดยคุณฉัตรชัย วิทยานำรุ่ง ศิลปินจากวงรีไซเคิล บทเพลงดังกล่าวร้อยเรียงมาจากเรื่องราวเล่าขานและวิถีวัฒนธรรมของพี่น้องชาวมอแกนในประเทศไทย โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้ฟังเกิดความตระหนักและเข้าใจสถานการณ์ของชาวมอแกนให้มากขึ้นผ่านบทเพลง

๑ คุณฉัตรชัย วิทยานำรุ่ง ศิลปินจากวงรีไซเคิล บรรเลงบทเพลงเกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวมอแกน

4) งานเสวนา ในหัวข้อ “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้ำอันดามัน” วันอาทิตย์ที่ 20 ธันวาคม 2552 เวลา 14.00 น. ณ ลานสานฝัน TK park

วิทยากรโดย

- คุณยูกิ ชูชุกิ
- คุณกฤษณะ พุศรี
- คุณตู่ กอล์ฟทะเล
- คุณชาลามา กอล์ฟทะเล

ดำเนินรายการโดย

- ดร.นฤมล อรุโณทัย

นักศึกษาปริญญาเอกมหาวิทยาลัยโซเฟีย ประเทศญี่ปุ่น

นักเขียนบทสารคดีจากบริษัท พาโนรามา เวิร์ดไวด์

ตัวแทนชาวมอแกนหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา

ตัวแทนชาวมอแกนหมู่เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา

นักวิจัยประจำสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คุณยุกิ ชูซุกิ เข้ามาทำงานวิจัยเรื่องชาวเลในประเทศไทย นับเป็นช่วงเวลาที่สำคัญช่วงหนึ่งของชีวิต “ชาวมอแกนได้สอนให้รู้ว่า ผมเป็นเพียงมนุษย์คนหนึ่งที่ไม่มีความสามารถ ไม่มีความรู้อะไรเกี่ยวกับธรรมชาติ ต่างจากชาวมอแกนที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างสมดุล ชาวมอแกนสอนผมให้เข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติรอบตัว” ทุกวันนี้ ผู้คนในเมืองต่างพึ่งพาเทคโนโลยี และยิ่งห่างไกลธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ชาวมอแกนจะเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ รวมทั้งแนวคิด ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม

ดร.นฤมล อรุโณทัย เสริมต่อว่า พวกเราเป็นมนุษย์ที่ห่างจากธรรมชาติ ลองมองรอบกายเราล้วนแต่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมเทียมที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบธรรมชาติทั้งสิ้น ในขณะที่ชาวมอแกนมีชีวิตที่เรียบง่าย ใช้ชีวิตกลมกลืนกับธรรมชาติ รวมถึงมีภูมิปัญญาที่ช่วยให้พวกเขาสามารถรอดชีวิตจากเหตุการณ์พิบัติภัยสึนามิ โดยมีตำนาน “คลื่นเจ็ดชั้น” ซึ่งถูกถ่ายทอดมาตั้งแต่สมัยปู่ย่าตายายของพวกเขา เนื่องจากชาวมอแกนไม่มีภาษาเป็นลายลักษณ์อักษร แต่สามารถรอดชีวิตมาได้ ด้วยสิ่งเตือนภัยที่บรรพบุรุษส่งมาในรูปของตำนานหรือนิทานเหล่านี้

คุณกฤษณะ พุศรี กล่าวถึงโอกาสที่ตนเองได้เข้ามาสัมผัสวิถีชีวิตชาวมอแกนที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ทำให้เริ่มมีความผูกพันกับชุมชนมอแกนมากยิ่งขึ้น เริ่มมีโอกาสดูแลเรียนรู้วิถีวัฒนธรรมมอแกน ซึ่งพบว่าชาวมอแกนยังคงรักษาวัฒนธรรมของตนได้เป็นอย่างดี แม้ทุกวันนี้ สังคมเมืองได้เอาความเจริญรุกเข้ามาสู่ชุมชนมอแกนมากขึ้น แต่มอแกนก็เลือกที่จะไม่ทิ้งวัฒนธรรมเก่าของพวกเขา กลับมีการผสมผสานวัฒนธรรมเก่าเข้ากับวัฒนธรรมใหม่ได้อย่างกลมกลืน

คุณชาลามา กล้าทะเล เล่าให้ฟังถึงวิถีชีวิตของชาวมอแกนในอดีต ที่ยังชีพด้วยการเก็บหอยเก็บปลิงเพื่อนำมาขายให้กับคนบนฝั่ง แต่มาสมัยนี้ เมื่อไม่ให้ขาย ก็ต้องหันมารับจ้างขายแรงงานกับทางอุทยานฯ อาทิ งานขับเรือ หรืองานเก็บขยะ

คุณบุญ กกล้าทะเล เล่าให้ฟังด้วยภาษามอแกนว่า สมัยก่อน สัตว์ทะเลที่สำคัญ และขายได้ราคาดี คือ หอยมุกโขงกับหอยนมสาว แต่ต่อมา เมื่อมีการอนุรักษ์ ไม่ให้จับสัตว์ทะเล จึงหันมาทำหัตถกรรมจากใบเตยหนาม ผู้ชายก็ทำเรือจำลอง ทำให้อาชีพเดิมเริ่มลดถอยลง ส่วนอาชีพหัตถกรรมก็ขึ้นอยู่กับตลาดของนักท่องเที่ยวที่เข้ามายังเกาะสุรินทร์ ส่วนอาชีพรับจ้างก็ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับนายจ้างและจำนวนนักท่องเที่ยว

ดร.นฤมล อรุโณทัย กล่าวทิ้งท้ายว่า ทุกวันนี้ เมื่อพื้นที่เกาะของชาวมอแกนลดน้อยลง ทรัพยากรน้อยลง การทำงานรับจ้างที่เป็นเพียงรายได้รายวันก็ยังไม่แน่นอน ในขณะที่ชาวมอแกนมีภูมิปัญญา มีความสามารถ มีความเชี่ยวชาญทางทะเล ที่สามารถนำมาต่อยอดให้เกิดเป็นประโยชน์สูงสุดได้ สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นภาพอีกด้านหนึ่งของวิถีชีวิตชาวมอแกนที่ต่างจากภาพในนิทรรศการภาพถ่าย

• บรรยายภาคเวทีเสวนา วันอาทิตย์ที่ 20 ธันวาคม 2552 วิทยากรแต่ละท่านต่างบอกเล่าเรื่องราวความประทับใจที่ได้สัมผัสกับชาวมอแกน

3. ภาพถ่ายและผู้ถ่ายภาพ

1) ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ภาพถ่ายจากนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” เหล่านี้ได้รวบรวมภาพถ่ายจากช่างภาพและผู้เชี่ยวชาญที่มีความสนใจศึกษาวิถีชีวิตของชาวมอแกน เหลือสิ่งอื่นใดกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลกลุ่มนี้ยังอยู่ในสายพระเนตรของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มาโดยตลอด โดยเฉพาะในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชาวเลมอแกน เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2551 ณ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา ทรงมีพระราชดำรัสต่อราษฎรของพระองค์ท่านด้วยความห่วงใยความว่า “อยากให้ชาวมอแกนรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมของเขาไว้”

ในโอกาสนี้ พระองค์ท่านได้ถ่ายทอดความเมตตาและความสนพระทัยเป็นพิเศษโดยทรงพระราชทานภาพถ่ายจำนวน 3 ภาพ อันถือเป็นเกียรติและมงคลยิ่งสำหรับสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ มูลนิธิเพื่อนชนเผ่าโครงการนำร่องอันดามัน และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

• ภาพถ่ายฝีพระหัตถ์พระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 3 ภาพ

2) ภาพถ่ายของศิลปิน ในนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”

วิโชติ ไกรเทพ

ช่างภาพอิสระและนักเขียนผู้คร่ำหวอดอยู่ในแวดวงศิลปะและงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ปัจจุบันเป็นสมาชิกชมรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมภูเก็ต และอาสาสมัครช่วยเหลือผู้ประสบภัยสึนามิ

นพ.มารุต เหล็กเพชร

นพ.มารุต เหล็กเพชร ประจำการที่โรงพยาบาลเกาะยาวชัยพัฒน์ สาขาสถานเอนกมัยตำบลพรุใน เกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา และหุ้นส่วนร้านหนังสือ (สือ) 2521 แหล่งรวมตัวของผู้ที่รักและหลงใหลในงานศิลป์ที่จังหวัดภูเก็ต **นาย ปัทมณวิน** เป็นนามปากกาที่ใช้ในงานประพันธ์ มีประสบการณ์การทำงานกับกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลมอแกน ร่วมกับทีมนักวิจัยลงตรวจสุขภาพชาวมอแกนที่หมู่เกาะสุรินทร์

วิวัฒน์ เลิศวิวัฒน์วงศา

เภสัชกรประจำโรงพยาบาลตะกั่วป่า อำเภอตะกั่วป่า จังหวัดพังงา และหุ้นส่วนร้านหนังสือ (สือ) แหล่งรวมตัวของผู้ที่รักและหลงใหลในงานศิลป์ที่จังหวัดภูเก็ต มีประสบการณ์การทำงานกับกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลมอแกน ร่วมกับทีมนักวิจัยลงตรวจสุขภาพชาวมอแกนที่หมู่เกาะสุรินทร์

Runar Jarle Wiik

Film Director and/or Photographer for the last 25 years, working with Documentaries, Feature Films and Commercials. Experience with the Moken: Developed a Documentary Film project about the Moken since 2006.

Eric Bouvet

Independent photographers with main work was on “Destroyed cities” and was published

วีระศักดิ์ จันทรสังแสง

นักเขียนสารคดีที่เขียนงานต่อเนื่องมาเกิน 10 ปี มีหนังสือออกมาแล้ว 10 กว่าเล่ม และยังคงเขียนงานสารคดีอยู่เสมอ ลงตีพิมพ์ในนิตยสาร *สารคดี* จุดเริ่มต้นที่ทำให้ต้องหันถ่ายรูปเนื่องมาจากงานสารคดีบางเรื่องจำเป็นต้องมีภาพประกอบ เรียนรู้หลักการถ่ายภาพและการใช้กล้อง (แมนนวล) ด้วยตัวเอง จากการอ่านหนังสือและจากเพื่อนช่างภาพ เริ่มต้นในยุคฟิล์มแล้วเปลี่ยนมาใช้ดิจิทัลเมื่อโลกของการถ่ายภาพผ่านเปลี่ยนยุค และสำหรับงานภาพถ่ายขาวมอแกนนี้ ถือเป็นภาพถ่ายขาวดำชุดแรกที่น่าเสนอสู่สาธารณะ

วิจิตร แซ่เฮ้ง

เป็นคนกรุงเทพฯ จบป.ตรี มศว.ประสานมิตร คณะศึกษาศาสตร์ เริ่มงานถ่ายภาพและงานเขียนที่นิตยสารผู้หญิงวันนี้ จนปี ๒๕๓๙ ก็เปลี่ยนงานมาเป็นช่างภาพที่หนังสือสารคดีจนถึงปัจจุบัน

นพพล รักท้วม

ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยช่างภาพ บริษัท พาโนรามา เวิลด์ไวด์ จำกัด มีโอกาสได้ไปถ่ายทำงานสารคดีเกี่ยวกับขาวมอแกนที่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ในสารคดีรายการ panorama special ชุด Sea series ตอน ชีวิตที่แปรเปลี่ยน (มอแกน)

กฤษณะ พุศรี

ปัจจุบันทำงานเป็น Creative & Scriptwriter บริษัท พาโนรามา เวิลด์ไวด์ จำกัด เคยลงไปใช้ชีวิตในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับชาวเลที่เกาะสุรินทร์ในระยะเวลาสั้นๆ เพื่อนำมาเขียนบทสารคดีในรายการ panorama special ชุด Sea series ตอน ชีวิตที่แปรเปลี่ยน (มอแกน)

กถกรรณ สุวรรณกาญจน์

จบปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิชาสื่อสารมวลชน วิชา
โทพัฒนาสังคม ทำงานกิจกรรมค่ายอาสาตลอดระยะเวลา 5 ปี ของ
การเรียนหนังสือ เติบโตอยู่ในแวดวง NGOs ก่อนออกมาเป็นนักข่าว
หนังสือพิมพ์ กองบรรณาธิการ ThaiNGOs นิติสารองค์การคาทอลิกที่เน้นการทำงานทางด้านสิทธิมนุษยชนและ
กลุ่มชาติพันธุ์ จากนั้นตัดสินใจออกเดินทางถ่ายภาพและเขียนงานสารคดี ปัจจุบัน มีผลงานคอลัมน์ภาพถ่ายอยู่
ใน www.prachatai.com

จิตติมา ผลเสวก

นักเขียนสารคดี กวี ทำงานศิลปะจัดวางและสื่อแสดงสด สนใจเรื่องราวของสิ่งแวดล้อม
และชุมชนที่ถูกถูกรบกวนจากการพัฒนา วิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ ความไม่เท่า
เทียมและการก้าวข้ามเขตแดน รวมถึงการต่อสู้เพื่อความยุติธรรมของ ฝ่ายประชาชน
เชื่อว่า ศิลปะสามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้ โดยการนำศิลปะเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งใน
ขบวนการต่อสู้ของภาคประชาชน มีผลงานรวมเล่มและตีพิมพ์เรื่องราวบันทึกการ
เดินทางและประสบการณ์ อาทิ “เรื่องเล่าจากขุนเขา” “หนทางที่ผ่าน”

3) ภาพถ่ายของนักวิชาการ ในนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”

นฤมล อรุโณทัย

นักมานุษยวิทยาผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในชุมชนมอแกนเกาะสุรินทร์ในปี พ.ศ. 2536 เพื่อเรียนรู้
วิถีชีวิตชนเผ่ากึ่งเร่ร่อนทางทะเล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 นฤมลได้ร่วมกับ UNESCO
กรุงเทพฯ ริเริ่มโครงการนำร่องอันดามันเพื่อทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในพื้นที่หมู่เกาะสุรินทร์
ต่อมาโครงการขยายไปทำวิจัยกับชาวเลกลุ่มอื่นๆ โดยเฉพาะในช่วงหลังเหตุการณ์สึนามิที่ได้รับทุนสนับสนุนเพิ่มเติมจาก UNDP ปัจจุบันนฤมลเป็นนักวิจัยประจำสถาบันวิจัย
สังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Jacques Ivanoff

Anthropologist, Jacques Ivanoff works on a multi-level scale (local, regional, national). He focuses on the ethnic interrelations, on the socioeconomic consequences of national and international integration policies which reveal the ideological construction of the multiethnic States. His well-known books include *The Moken Boat: Symbolic Technology* (1999) and *Rings of Coral. Moken Folktales* (2001).

Olivier Ferrari

After a PhD in geology, Olivier Ferrari undertook anthropological studies, which were continued at the Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales. Olivier Ferrari works now on the subject of the Austronesian maritime populations of Thailand and southern Burma, on their relationship with the history of the Peninsula (origins, migrations, syncretic rituals...) and on the regionalisation of the integration phenomena. He is currently an associate researcher at the IRASEC, Bangkok, beneficiary of the grant "*Bourse pour Jeunes Chercheurs*" funded by the Swiss National Fund for Scientific Research (SNF). His works now focus on the integration strategies adopted by the nomads to keep their place into the multicultural context of a dynamic South, which the numerous post tsunami project attempt to infiltrate and "globalize".

Maxime Boutry, Ph.D.

Anthropologist, Maxime Boutry obtained the Lavoisier scholarship from the French Ministry of Foreign Affairs (2008) after achieving a Ph.D. in Social Anthropology and Ethnology of the EHESS (School of High Studies in Social Sciences) in 2007, dealing with the appropriation of the marine environment by the Burmese fishermen in the Tenasserim (South Burma). He is now working on the identity creation mechanisms from the example of the interactions between Burmese fishermen and Moken and works within the IRASEC's program Borders and Mobility among the Burmese populations of South Burma and South Thailand.

พลาเดช ณ ป้อมเพชร

นักมานุษยวิทยา ศึกษาความรู้พื้นบ้านทางทะเลของชาวมอแกนเกาะสุรินทร์โดยการอาศัยอยู่ในชุมชนมอแกนหมู่เกาะสุรินทร์เป็นเวลากว่า 6 เดือน ระหว่างที่เก็บข้อมูลเพื่อเขียนวิทยานิพนธ์ พลาเดชประสานงานกับชุมชนเพื่อรื้อฟื้นความรู้พื้นบ้านในการสร้างเรือกำบังไม้กระดานโดยกลุ่มมอแกนที่ได้รับการสนับสนุนจาก UNESCO และ UNDP ภายหลังเหตุการณ์สึนามิ พลาเดชติดตามสถานการณ์เรื่องการไร้สัญชาติของชาวมอแกนและประสานงานกับฝ่ายทะเบียนอำเภอที่มีชาวมอแกนไร้สัญชาติ ปัจจุบันพลาเดชทำงานที่สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและทำงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องชาวเลอย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างภาพถ่ายจัดแสดง

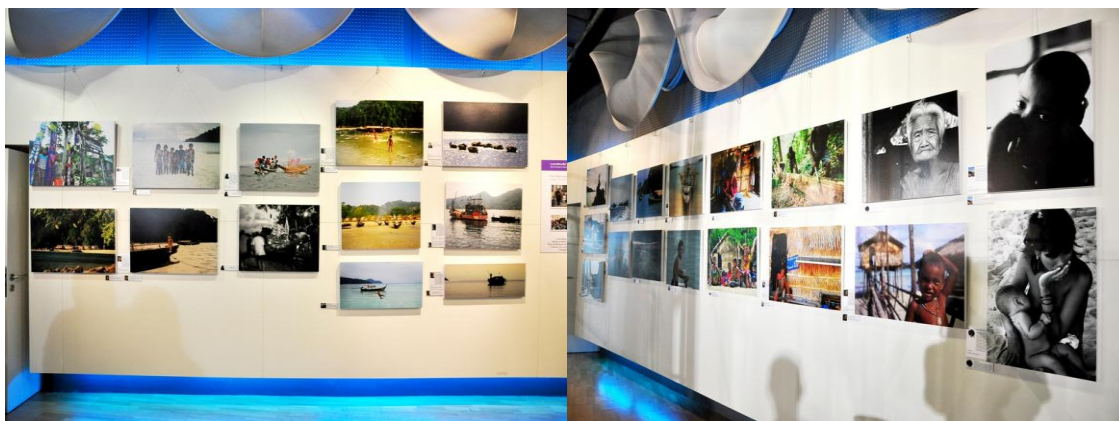
4. ภาคผนวก

1) การติดตั้งงานนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้ำอันดามัน”

ดำเนินการติดตั้งในวันจันทร์ที่ 14 ธันวาคม 2552 ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8

2) บรรยายภาพงานนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”

๑ บรรยายภาพนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์

• มุมจัดแสดงเอกสารและหนังสือเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล

• การจัดวางป้ายชื่องานบริเวณด้านหน้านิทรรศการ และโต๊ะกิจกรรม

• กิจกรรมร่วมเขียนโปสการ์ด – บ้านมอแกนจำลอง พร้อมช่องใส่โปสการ์ด

• เด็กๆ ตั้งใจเขียนโปสการ์ดส่งกำลังใจถึงเพื่อนๆ ชาวมอแกน

• ผู้เข้าร่วมงานต่างร่วมทำกิจกรรมกันอย่างคึกคัก

• ร่วมส่งโปสการ์ดความในใจถึงพี่น้องชาวมอแกน

◦ มุมกิจกรรม เรียนรู้การสานเสื่อ กระปุก กำไลจากใบเตยหนาม

◦ สานใบเตยหนามลวดลายล้นทะเล โดยมีน้องๆ มอแกนเป็นผู้สอน

◦ สินค้าของที่ระลึก มูลนิธิเพื่อนชนเผ่า/โครงการนำร่องอันดามัน

◦ มุมวัตถุจัดแสดง ข้าวของเครื่องใช้ประจำวันของชาวมอแกน

◦ “เส้าล่อโป่ง” หรือเส้าวิญญูตามบรรพบุรุษจำลองของชาวมอแกน

◦ สื่อมวลชนต่างให้ความสนใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตของชาวมอแกน

• บรรยายภาคการลงทะเลเขียนเข้าร่วมกิจกรรมวัฒนธรรมกับชาวมอแกน

• ผู้เข้าร่วมงานให้ความสนใจกับกิจกรรมสานกำไลใบเตยหนาม

• ผู้เข้าร่วมงานให้ความสนใจกับกิจกรรมสานกำไลใบเตยหนาม

• ตัวแทนเยาวชนมอแกนเกาะสุรินทร์ถ่ายภาพที่ระลึก

• บรรยายภาคการแสดงศิลปะร้องรำเพลงพื้นบ้านโดยเยาวชนมอแกน

• เวทีเสวนา บอกเล่าเรื่องราวชุมชนมอแกนผ่านความประทับใจ

2) ตัวอย่างสื่อประชาสัมพันธ์ งานนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้ำอันดามัน”

ตัวอย่างโปสเตอร์ ขนาด A 3 จัดพิมพ์ จำนวน 100 ใบ และ สู้จิบัตร ขนาด 10 x 21 cm. จำนวน 100 เล่ม

ยิปซีทะเล
วิถีคนกล้ำอันดามัน
Sea Gypsy: Braving the Andaman Sea

ตามรอยวิถียิปซีทะเล
ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์
ชมนิทรรศการภาพถ่ายชาวเล: วันอังคารที่ 15 - อาทิตย์ที่ 27 ธันวาคม 2552
ร่วมกิจกรรม: วันเสาร์ที่ 19 - อาทิตย์ที่ 20 ธันวาคม 2552

เรียนรู้วิถีชีวิต วิถีวัฒนธรรมอันหลากหลายของชาวเล

- ชมนิทรรศการภาพถ่ายชาวเล ผ่านเลนส์ของช่างภาพชื่อดังจากในและต่างประเทศ
- เปิดประสบการณ์กับกิจกรรมทางวัฒนธรรมจากพี่น้องชนเผ่า เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา
 - ชมศิลปะร้องรำเพลงพื้นบ้าน
 - ร่วมประชันเรือแคนูแข่งเรือ สานเสื่อ กระบุง ฯลฯ
- ฟังเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อจุดประกายความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวเล

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์เพื่อนชนเผ่า 02-218-7366 และ TK park 02-257-4300
ชมภาพตัวอย่างและรายละเอียดกิจกรรมได้ที่ www.triballfriends.org และ www.tkpark.or.th

ยิปซีทะเล
วิถีคนกล้ำอันดามัน
Sea Gypsy: Braving the Andaman Sea
15-27 ธ.ค. 2552
Dec. 2009

นิทรรศการภาพถ่าย
Photo Exhibition
การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านชาวเลมอแกน
Moken Traditional Performances
เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
Sea Gypsy Seminar

ตัวอย่างโปสการ์ด ขนาด 4"x6" จัดพิมพ์ จำนวน 200 ใบ

เชิญร่วมงาน **“ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้ำอันดามัน”**
(Sea Gypsy: Braving the Andaman Sea)
ชมนิทรรศการภาพถ่ายชาวเล
เวทีเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
และกิจกรรมทางวัฒนธรรม
19 - 20 ธ.ค. 52 11:00 - 16:00 น.
ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park

ร่วมเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวเลมอแกน เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา

ดำเนินการโดยอุทยานการเรียนรู้ TK park ศูนย์เพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามัน สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เชิญร่วมงาน **“ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้ำอันดามัน”** (Sea Gypsy: Braving the Andaman Sea)
ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์
ชมนิทรรศการภาพถ่ายชาวเล: วันอังคารที่ 15 - อาทิตย์ที่ 27 ธันวาคม 2552
ร่วมกิจกรรม: วันเสาร์ที่ 19 - อาทิตย์ที่ 20 ธันวาคม 2552
เรียนรู้วิถีชีวิต วิถีวัฒนธรรมอันหลากหลายของชาวเล

- ชมนิทรรศการภาพถ่ายชาวเล ผ่านเลนส์ของช่างภาพชื่อดังจากในและต่างประเทศ
- เปิดประสบการณ์กับกิจกรรมทางวัฒนธรรมจากพี่น้องชนเผ่า เกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา
 - ชมศิลปะร้องรำเพลงพื้นบ้าน
 - ร่วมประชันเรือแคนูแข่งเรือ สานเสื่อ กระบุง ฯลฯ
- ฟังเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อจุดประกายความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวเล

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ ศูนย์เพื่อนชนเผ่า 02-218-7366 และ TK park 02-257-4300
ชมภาพตัวอย่างและรายละเอียดกิจกรรมได้ที่ www.triballfriends.org และ www.tkpark.or.th

- 3) ตัวอย่าง ภาพข่าวงานนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” จาก นิตยสาร หนังสือพิมพ์ เว็บไซต์ และข่าวโทรทัศน์ช่องต่างๆ

ข่าวประชาสัมพันธ์

๑ นิตยสาร LIPS ฉบับเดือนธันวาคม 2552

LIPS EVENT

“ยิปซีทะเล : วิถีคนกล้าอันดามัน” Sea Gypsy : Braving the Andaman Sea

ร่วมเวทีเสวนาและชมนิทรรศการที่จัดประกายให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายภาคประชาสังคมและกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเล-มอแกน โครงการความร่วมมือระหว่างอุทยานการเรียนรู้ TK park มูลนิธิเพื่อนชนเผ่าโครงการนำร่องอันดามัน และสถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยงานเสวนาและกิจกรรมทางวัฒนธรรมจะจัดขึ้นในวันที่ 19-20 ธันวาคม 2552 ตั้งแต่เวลา 10.00-20.00 น. และนิทรรศการเปิดให้เข้าชมทุกวัน (ยกเว้นวันจันทร์) ตั้งแต่วันที่ 15-27 ธันวาคม 2552 บริเวณลานสานฝันอุทยานการเรียนรู้ TK Park อาคารศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ชั้น 8 Dazzle Zone สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ โทร 0-2257-4300 www.tkpark.or.th หรือมูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โทร 0-2218-7366 www.tribalfriends.org

เจเจ เชียงใหม่ เฟสติวัล ครั้งที่ 5

JJ Festival #5
4-31 ธันวาคม 2552

โครงการเจเจ มาร์เก็ต เชียงใหม่ จัดเทศกาลดี ๆ ที่คุณสามารถเลือกซื้อ กิน ดื่ม เที่ยวได้ที่นี่ทีเดียว เพื่อเฉลิมฉลองเทศกาล “วันพ่ออันเป็นที่รักยิ่งแห่งปวงชนชาวไทย” พร้อมส่งท้ายปีเก่าด้วยหลากหลายกิจกรรมดี ๆ ที่เยี่ยมยอดแบบที่มาเที่ยวชม กันได้ที่โครงการ เจเจ มาร์เก็ต เชียงใหม่ ที่เดียวเท่านั้น ตั้งแต่เวลา...

BIG MOUNTAIN Music Festival

ป่าเต็งรังเกี่ยวกับสงกรานต์และทีมงานเกร ภูมิใจเสนอเทศกาลดนตรีที่จะเปลี่ยนใบไม้ในป่าเขาใหญ่ ให้กลายเป็นเมืองมิวสิควรรายที่จะพาคุณไปพบกับคอนเสิร์ตแบบที่ไม่เคยมีที่ไหนมาก่อนกับศิลปินจากทุกค่าย ทุกสังกัดทุกแนวเพลง ในบรรยากาศของงานเฟสติวัลแบบแคมป์ที่จัดกัน 2 วัน 2 คืน ใน 48 ชั่วโมงของประสบการณ์ความแปลกใหม่ ที่จะทำให้ดาวสว่างกันทั้งวันทั้งคืน กับเทศกาลดนตรีของจริง!! ในวันที่ 5-6 กุมภาพันธ์ 2553 จำหน่ายบัตรแล้วตั้งแต่วันนี้ ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.bigmountainmusicfestival.com

ต้อนรับปีใหม่ 2553

ณ จิม ทอมป์สัน ฟาร์ม

จิม ทอมป์สัน ฟาร์ม ขอเชิญร่วมฉลองบรรยากาศสงกรานต์ต้อนรับปีใหม่ด้วยการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวัฒนธรรมท่ามกลางธรรมชาติและอากาศบริสุทธิ์ มาร่วมแบ่งปันความสุขกับทุกคนในครอบครัว ณ จิม ทอมป์สัน ฟาร์ม จ.นครราชสีมา ระหว่างวันที่ 1-10 มกราคม 2553-10 มกราคม 2553 ตั้งแต่เวลา 08.00-18.00 น. บัตรราคา 60 บาท สำหรับผู้ใหญ่ และ 40 บาท ผู้ที่สนใจสามารถสอบถามรายละเอียดได้ที่ โทร 08-5660-7336, 0-2762-0443 หรือ www.jimthompsonfarm.com

งานศิลปะ

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ขอเชิญเลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากฝีมือแม่ไม้มือหนึ่งประเทศไทย ในราคาพิเศษ ยี่สิบเปอร์เซ็นต์ ชาวเขา ฯลฯ ระหว่างวันที่ 5-6 กุมภาพันธ์ 2553 เวลา 10.00-18.00 น. ณ สวนจิตรลดา ดุสิต สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 9185

American Documentary Showcase

สถานกงสุลใหญ่สหรัฐอเมริกา จัดเทศกาลภาพยนตร์สารคดีตามโครงการ American Documentary โดยนำภาพยนตร์สารคดีที่ยาก สารคดีที่มีพลังสังคมและสารคดีรางวัลมาให้ชมฟรีถึงเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ณ โรงแรมนิมมานเหมินท์ เวลา 14.00 น. 15 ธันวาคม 2552 นอกจากโรงภาพยนตร์ วันที่ 14-15 ธันวาคม 2552 ณ Mini Theatre ชั้น 3 สำนักหอสมุด (ทุกเรื่องมีบรรยายภาษาไทย) สามารถรายละเอียด...

● หนังสือพิมพ์ กรุงเทพธุรกิจ ฉบับวันที่ 29 พฤศจิกายน 2552

ทรนถึบ

๐...เอ็ดดี้

AD2b.Oct@gmail.com

Miss Slimmer Thailand

สยามอินเตอร์มัลติมีเดียขอเชิญสาวสวย อายุระหว่าง 18-23 ปี กำลังศึกษาในระดับอุดมศึกษา บุคลิกดี ความสามารถโดดเด่น เข้าร่วมประกวดมิสสลิมเมอร์ ไทยแลนด์ 2009 ภายใต้คอนเซ็ปต์ สวย สมาร์ท ฉลาด สดใส ซึ่งทุนการศึกษาและของรางวัลรวม 2 แสนบาท รับสมัครตั้งแต่วันที่ 7 ธ.ค.นี้ ขอรับใบสมัครได้ที่ร้านบุ๊คเฟรนด์ทุกสาขา หรือดาวน์โหลดใบสมัครได้จาก www.slimmingthai.in.th และ www.i-mobilephone.com จากนั้นยื่นใบสมัครด้วยตนเองในวันที่ 10 ธ.ค. ที่โรงแรมเรดิสัน พระราม 9 คัดเลือกรอบ 40 คน และ 20 คน ตามลำดับ จนรอบตัดสินและมอบรางวัลในวันอาทิตย์ที่ 20 ธ.ค. เวลา 12.00-18.00 น. สอบถามเพิ่มเติม โทร. 02-694-3013-3 ต่อ 1516 และ 02-276-0180

หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติ

ร่วมเรียนรู้หอจดหมายเหตุแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี เป็นแหล่งเรียนรู้ศิลปวิทยาการ สืบค้นข้อมูลเพื่อการศึกษา วิจัย และรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในด้านต่างๆ ซึ่งปรากฏอยู่ในสื่อหลากหลายรูปแบบ ทั้งเอกสาร คำสั่ง ประกาศ โครงการ เอกสารการประชุม ภาพถ่าย แอ็บบันทึกภาพ แอ็บบันทึกเสียงแบบแปลน แผนที่ แผนผัง หนังสือ และสื่อดิจิทัล เช่น ซีดี วีซีดี ดีวีดี ฯลฯ เอกสารในหลายกิจกรรมนั้นมีค่าควรแก่การศึกษา และเป็นเอกสารต้นฉบับซึ่งไม่สามารถหายอันได้จากที่อื่น

ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่หายาก เช่น เอกสารการซ่อมแซมหอพระพุทธรัดนสถาน, เอกสารการก่อสร้างพระเมรุ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการตามแนวพระราชดำริต่างๆ ฯลฯ นอกจากนี้ยังได้จัดแสดงนิทรรศการถาวรเฉลิมพระเกียรติ ที่สามารถสัมผัสได้ถึงบรรยากาศใกล้

เคียงเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นจริง ด้วยการจำลองเหตุการณ์และเรื่องราวต่างๆ โดยเยาวชน นิสิตนักศึกษา และประชาชนผู้สนใจ ติดต่อสอบถาม โทร. 02-9027940 ต่อ 103, 113 หรือเว็บไซต์ www.narama9.go.th

วิถีคนกล้า อันดามัน

ร่วมเรียนรู้ชนเผ่ามลายูชาติ สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ TK park มูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามัน และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอเชิญชมนิทรรศการภาพถ่าย “ยิปซีทะเล : วิถีคนกล้า อันดามัน” Sea Gypsy : Braving the Andaman Sea จำนวนกว่า 30 ภาพ ที่แสดงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันหลากหลายของชาวเล

เรียนรู้เพื่อเข้าใจ เสวนาแลกเปลี่ยน จุดประกายความรู้ใหม่ เกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวเล พร้อมกิจกรรมทางวัฒนธรรม เช่น การแสดงศิลปะร้องรำเพลงพื้นบ้าน การประดิษฐ์เรือมอแกนจำลอง ฯลฯ พร้อมชมภาพถ่ายฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และภาพถ่ายผ่านเลนส์ช่างภาพชื่อดังจากทั้งในและต่างประเทศ

นิทรรศการเปิดให้ชมทุกวัน (ยกเว้นวันจันทร์) ตั้งแต่วันที่ 15-27 ธ.ค.นี้ และเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมในวันเสาร์-อาทิตย์ 19-20 ธ.ค.นี้ เวลา 10.00-20.00 น. ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ สอบถามโทร. 02-218-7366 www.tribalfriends.org

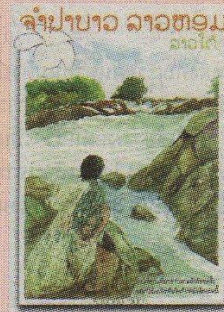
**โลกนี้
มีรากหญ้า**

●...ยินดีด้วยกับ “อ.แหวง” พันธุ์ทิพย์ กาญจนจิตรรา ถ่ายสุนทร ที่ได้รับรางวัลเกียรติยศ “ผู้อุทิศตนเพื่อสิทธิมนุษยชน” จากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งพิธีมอบรางวัลจะจัดขึ้นในวันที่ 14 ธันวาคม ที่ศูนย์ราชการ นำเสียดายที่เจ้าตัวติดภารกิจอยู่ที่แม่ฮ่องสอน แต่มี มารดาและเหลาลูกศิษย์มาร่วมงานแทน...● คลื่นลมทะเลแปรปรวน โถมซัดชายหาด สมิหลา-ชลาทัศน์ จนเสียหายหนัก

จนผืนทรายบางช่วงบางตอนแทบไม่เหลือจนน้ำไหลยว ไครช่วยได้บ้างน้อย...● น่าสนใจหนังสือ “เจ้าป่าขาว ลาวหอม” 2 เล่มคู่เขียนโดย รวงทอง จันดา ซึ่งเป็นบันทึกประสบการณ์การเดินทาง

ทางในลาวเหนือและลาวใต้ โดยสำนักพิมพ์ทางช้างเผือก...● นอกจากเป็นเกสซ์กรและผู้ประสานงานของมูลนิธิโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร ซึ่งเคยขึ้นหน้าปกตามองหวังจะเอาไปร่วมงานแล้ว เกสซ์กรหญิง ผกากรอง ขวัญข้าว หรือสอง ยังทำหน้าที่เป็นแม่ครัวฝีมือเอกในการเผยแพร่ตำรับอาหารสูตร

เจ้าพระยาอภัยภูเบศรอีกด้วย...● อดแปลกใจไม่ได้ที่วันก่อนปะหน้า “น้องเด็ก” เพ็ญพรรณ เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิสืบนาคะเสถียรที่สำนักงาน กสม. ซึ่งเธอเฉลยว่า ตอนนี้อย่า จากมูลนิธิสืบฯ มาเป็นเลขานุการของ คุณหมอนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ กรรมการสิทธิฯเรียบร้อยแล้ว...● เครือข่ายสลัม 4 ภาค ทำพิสูจน์ผลงานของผู้ว่าสุขุมพันธุ์ บริพัตร โดยการจัดเวทีเสวนา “หยุดใคร่ครวญ วิถีคนกล้าอันดามัน” ขึ้นในวันที่ 7 ธันวาคม ที่อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา ระหว่างเวลา 10.00-12.00 น...● มูลนิธิเพื่อนชนเผ่าเชิญร่วมงานนิทรรศการภาพถ่ายและเสวนา “ยิปซีทะเล : วิถีคนกล้าอันดามัน” พร้อมชมการแสดงศิลปวัฒนธรรมของมอแกนเกาะสุรินทร์ จังหวัดพังงา ในวันที่ 19-20 ธันวาคม ณ ลานสานฝันอุทยานการเรียนรู้ TK Park ชั้น 8 เซ็นทรัลเวิลด์...●

katicchon@hotmail.com

๑ หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 29 พฤศจิกายน 2552

Activity For Fun

เปิดโลกการอ่าน

นานมีบุ๊คส์ ร่วมกับยูเนสโก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สมาคมฝรั่งเศส บริติช เคานซิล และสถาบันเกอเธ่ จัดงานประชุมระดมความคิด “เปิดโลกการอ่าน ด้วยวรรณกรรมระดับโลก” เป็นครั้งแรกของเมืองไทย โดยจะเชิญชวนบุคคลจากทั้งภาครัฐและเอกชนมาร่วมพัฒนาสังคมการอ่านของเมืองไทยให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง งานประชุมจะจัดขึ้นในวันที่ 2-3 ธ.ค. ณ ดิกลาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้สนใจสอบถามรายละเอียดได้ที่นานมีบุ๊คส์ คอลเซ็นเตอร์ โทร. 0-2662-3000 กด 1

ยิปซีทะเล

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ ร่วมกับมูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามัน และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดโครงการนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” ในวันที่ 15-27 ธ.ค. ภายในงานจะมีนิทรรศการภาพถ่าย การเสวนาเกี่ยวกับชนเผ่าชาวเล ในทะเลอันดามัน ฯลฯ ผู้ที่สนใจเข้าร่วมชมได้ตั้งแต่เวลา 10.00-20.00 น. โดยงานจะจัดขึ้นที่อุทยานการเรียนรู้ ทีเคปาร์ค ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ ราชประสงค์

จดหมายรณรงค์

บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ร่วมกับ

คณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์ (กพอ.) เชิญชวนเยาวชนอายุไม่เกิน 15 ปี เข้าร่วมประกวด จดหมายประเภทเยาวชนระหว่างประเทศ ประจำปี ค.ศ. 2010 ที่จัดโดยสหภาพสากลไปรษณีย์ (ยูพียู) โดยกำหนดหัวข้อให้เยาวชนทั่วโลกเขียนจดหมายถึงใครก็ได้เพื่ออธิบายถึงความสำคัญว่า “ทำไมเราจึงต้องพูดถึงเรื่องโรคเอดส์ และป้องกันตัวเองจากโรคนี้” ผลงานจดหมายของเยาวชนที่ส่งเข้าประกวด ต้องมีคำไม่น้อยกว่า 500 คำ และไม่เกิน 800 คำ เขียนหรือพิมพ์ก็ได้ แล้วส่งทางไปรษณีย์จำหน้าซองมาที่ ผู้จัดการฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด 111 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210-0299 ภายในวันที่ 15 ก.พ. 2553 เท่านั้น สอบถามเพิ่มเติมได้ที่ไปรษณีย์ทุกแห่ง หรือโทร.

นิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม "ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน"

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ TK park มูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามัน และสถาบันวิจัยสังคม จุฬาฯ ขอเชิญชมนิทรรศการภาพถ่ายในหัวข้อ "ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน" (Sea Gypsy: Braving the Andaman Sea) จัดแสดงภาพถ่ายจำนวนกว่า ๓๐ ภาพที่แสดงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันหลากหลายของชาวเล ชมภาพถ่ายฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และภาพถ่ายผ่านเลนส์ช่างภาพชื่อดังทั้งในและต่างประเทศร่วมฟังเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อจุดประกายความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวเล พร้อมกิจกรรมทางวัฒนธรรม อาทิ การแสดงศิลปะร้องรำเพลงพื้นบ้าน การประดิษฐ์เรือมอแกนจำลอง ฯลฯ

นิทรรศการเปิดให้เข้าชมทุกวัน (ยกเว้นวันจันทร์) ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ชั้น ๘ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ นอกจากนี้ขอเชิญร่วมงานเสวนาและกิจกรรมทางวัฒนธรรมในวันเสาร์ที่ ๑๙ และอาทิตย์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๒ ตั้งแต่เวลา ๑๐.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่มูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โทร. ๐-๒๒๑๔-๗๓๖๖ www.tribalfriends.org อุทยานการเรียนรู้ TK park โทร. ๐-๒๒๕๗-๔๓๐๐ www.tkpark.or.th

จุฬาลงกรณ์ฯ ปีที่ 52 ค. ๔๔ ๑. 30 พ. ๕2

๑ จุฬาสัมพันธ์ ปีที่ 52 ฉบับที่ 44 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2552

๑ หนังสือพิมพ์ POST TODAY และหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 6 ธันวาคม 2552

สอยเท้า ของกาลเวลา

ปัทมาลาภ •

เวลาทำงานสองกะโดยมีกลางวัน และ กลางคืนผลัดเปลี่ยนกันเข้าเวร...

● สมาชิกสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทยโปรดทราบ... **ยุทธ โดดดิเทย์** นายกสมาคมจะจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปี และงานวันนักกลอน ในวันพฤหัสบดีที่ 10 ธ.ค. 2552 ณ ศูนย์ประสานงานสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบวรนิเวศ-คาสายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม งานเริ่ม 10.00 น. เป็นต้นไป โดยมีรายการนำเสนอมากมาย เช่น ประชันกลอนสดนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นที่ 4 ตัวแทน 7 ภูมิภาค มอบรางวัลผู้ชนะการประกวดร้อยกรองออนไลน์ ครั้งที่ 3 ประกาศเกียรติคุณนักกลอนตัวอย่างของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย ประกวดกลอนกะด้ายคารวะกวีอาวุโส เสวนา “เพลง กวี ดนตรี ศิลป์”...และร่วมสังสรรค์กันอย่างเต็มที่ ใครไปไม่ถูก หรืออยากรู้รายละเอียดสอบถามได้ที่ 089-2137618 (ถวัลย์) 081-1710309 (ยุทธ) และ 08-5166-6473 (มหาสุรรินทร์).

● ใครอยู่ใกล้ขอนแก่นนำไปงานนี้อย่างยิ่ง...ขอเชิญร่วมงานเสวนา “**อันรักไผ่ฝันกับวันเวลาในขวดแก้ว 25 ปี**” ในงานบุญคุณเมือง ณ ศาลหลักเมืองขอนแก่นวันที่ 3-5 ธ.ค. 2552 นี้ เพราะมีรายการน่าสนใจทั้งนั้น เช่น วันที่ 3 ธ.ค. 2552 เวลา 13.30 น.เสวนา “อันรักไผ่ฝันกับวันเวลาในขวดแก้ว 25 ปี” โดย **ประภัสสร เสวิกุล** และ **ชุดิมา เสวิกุล** ที่คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ม.ขอนแก่น เวลา 18.00 น. เสวนา “อันรักไผ่ฝันกับวันเวลาในขวดแก้ว 25 ปี” โดย **ประภัสสร เสวิกุล** (เจ้าของงานเขียน “เวลาในขวดแก้ว”) อดีตักดี แก้วรากมุก (นักอ่าน) วิรุฬห์ กิ่งโพธิ์ (คนทำหนังสือ) อภิพร บุพศิริ (นักอ่านตัวน้อยจากกัลยาณมิตร) พิชริดา อุ่นผาง (จากชมรมรักการอ่าน) ดำเนินรายการโดย สุมาลี โพธิ์พยัคฆ์ และวันที่ 4 ธ.ค. 2552 เวลา 18.00 น. วางพานพุ่ม ถวายพระพร 20.00 น. การแสดงละครเวทีเรื่อง “ขุนช้างขุนแผน” โดยคณะละครไทยสามเอก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ม.มหาสารคาม ...ใครสนใจสอบถามได้ที่ สุมาลี 08-9669-3921

● สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ TK park มูลนิธิเพื่อนชนเผ่า โครงการนำร่องอันดามันและสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขอเชิญชมนิทรรศการภาพถ่ายในหัวข้อ “**อปีซีทะเล : วิถีคนกล้า อันดามัน**” (Sea Gypsy : Braving the Andaman Sea) จำนวนกว่า 30 ภาพ ที่แสดงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอันหลากหลายของชาวเล และชมภาพถ่ายฝีพระหัตถ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และภาพถ่ายผ่านเลนส์ช่างภาพชื่อดังจากทั้งในและต่างประเทศร่วมฟังเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อจุดประกายความรู้ใหม่เกี่ยวกับวิถีชีวิตชาวเล พร้อมกิจกรรมทางวัฒนธรรม อาทิ การแสดงศิลปะร้องรำเพลงพื้นบ้าน การประดิษฐ์ เรือมอแกนจำลอง ฯลฯ โดยนิทรรศการเปิดให้เข้าชมทุกวัน (ยกเว้นวันจันทร์) ตั้งแต่วันที่ 15-27 ธ.ค. 2552 ร่วมงานเสวนา และกิจกรรมทางวัฒนธรรมในวันเสาร์ที่ 19 และอาทิตย์ที่ 20 ธ.ค. 2552 ตั้งแต่เวลา 10.00-20.00 น. ณ อุทยานการเรียนรู้ TK park ชั้น 8 ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ สอบถามรายละเอียดที่ มูลนิธิเพื่อนชนเผ่า 0-2218-7366 หรือ www.tribalfriends.org

● เนื่องในวาระ **ครบรอบชาตกาล 110 ปี รัฐบาลอาวุโสปริดี พนมยงค์ ครบรอบชาตกาล 99 ปี ท่านผู้หญิงพูนศุข พนมยงค์** สาขาสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงร่วมกับสถาบันปริดี พนมยงค์ และหอศิลปกรุงเทพฯ จัดแสดงละครเวทีเรื่อง “**แสงศรัทธาเหนือลำน้ำเจ้าพระยา**” ละครเวทีสตรีนิยมร่วมสมัยที่บอกเล่าเรื่องราวหลากหลายมุมมองหลากหลายเสียง (Polyphony) ผ่านตัวละครผู้หญิงซึ่งล้วนแต่เป็นสตรีที่มีชีวิตและเผชิญกับช่วงเวลาทั้งก่อน ระหว่างและหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งสำคัญของไทย โดยจัดแสดงระหว่างวันที่ 18-20 ธ.ค. 2552 เวลา 19.00 น. (เสาร์-อาทิตย์ เพิ่มรอบ 14.00 น.) ณ หอประชุม

พูนศุข พนมยงค์ สถาบันปริดี พนมยงค์ ซอยทองหล่อ (สุขุมวิท 55) และจัดแสดงอีกครั้งระหว่างวันที่ 22-24 ธ.ค. 2553 เวลา 19.00 น. (เสาร์-อาทิตย์ เพิ่มรอบ 14.00 น.) ณ หอศิลปกรุงเทพฯ สัปดาห์พุ่มวัน บัตรราคา 200 บาท นักเรียน นิสิต นักศึกษา 150 บาท สำรองที่นั่งได้ที่ ประจักษ์ 089-1356463, สโรชินี 089-5191319

● **สำนักพิมพ์โพสทูเดย์** ขอเชิญร่วมงานเปิดตัวหนังสือชุด “**Frog & Toad คุณกับกับคุณคางคกเพื่อนรัก**” มิตรภาพบนความแตกต่าง ผลงานการแปลเล่มแรกของ **ภักธีรา-นวลต้องประสานทอง** โดยมีแขกรับเชิญพิเศษ 3 ท่าน สันเจริญาธารเธอร์ส ร่วมพูดคุยบนเวทีในวันพฤหัสบดีที่ 3 ธ.ค. 2552 เวลา 14.30-16.30 น. ณ ร้านหนังสือคิโนะคุนิยะ ชั้น 3 สยามพารากอน สอบถามที่ พรพิมล ไทร. 0-2240-3700 ต่อ 1627

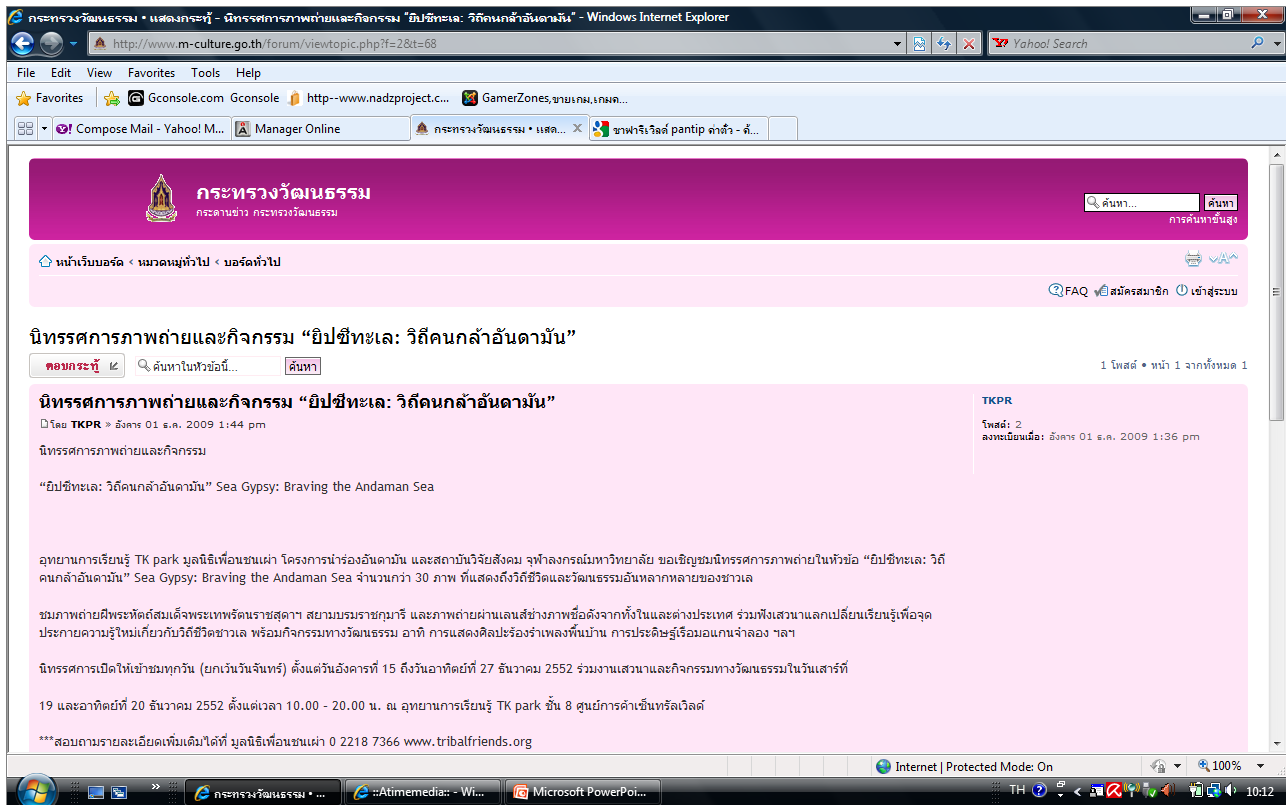
● **บริษัท เอเชียบุ๊คส์ จำกัด** ผลงานครบรอบ 40 ปี โดยจัดงาน “**Your Success on Chapter 40th**” ขึ้นในวันจันทร์ที่ 30 พ.ย. 52 เวลา 17.45 น. ณ The Hall of Mirror ชั้น M สยามพารากอน โดยได้รับเกียรติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานในพิธี และสนทนากับตอบในหัวข้อ “**นโยบายส่งเสริมการอ่านของรัฐบาล เพื่อการพัฒนาเยาวชนไทย สังคมไทย และประเทศไทยอย่างยั่งยืน**” และร่วมพูดคุยในหัวข้อ “**การสร้างวัฒนธรรมการอ่าน**” พร้อมกันนี้มีการมอบสัมภาษณ์ของบุคคลสำคัญในสาขาอาชีพต่างๆ 40 ท่านที่ได้รับรวบรวมไว้ในหนังสือ “**What About Your Chapter 40th**” ที่ทางบริษัทจัดพิมพ์ขึ้นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนไทยและสังคมไทยเห็นความสำคัญของการอ่าน งานเริ่ม 17.45 น. สอบถามได้ที่ วันหนึ่งนี้ นียมเทต 085-9805520 และอินทรา ค่าเอก 08-6727-8133

● โปรดฟังอีกครั้ง...สำหรับแฟนเพลง **นำด้อย-ดิ อิมพอสสิเบิล** หรือ **เศรษฐา ศิระฉายา** พี่ชาย! สำหรับลูก้า ผลิตภัณฑ์สังข์ และโตโยต้า เพียงแค่ใช้ผลิตภัณฑ์สังข์ 2 ฝา หรือแสดงพวงกุญแจรถยนต์โตโยต้าที่เคาน์เตอร์ ไทยทิกเก็ตเมเจอร์รับส่วนลด 20% ในการซื้อบัตรคอนเสิร์ต **The Love Song is FOREVER** ของ **เศรษฐา ศิระฉายา** ที่จะขึ้นในวันที่ 12 ธ.ค.นี้ ที่พารากอน บัตรราคา 1,000 / 1,500 / 2,000 และ 2,500 บาท โทร. 0-2262-3456

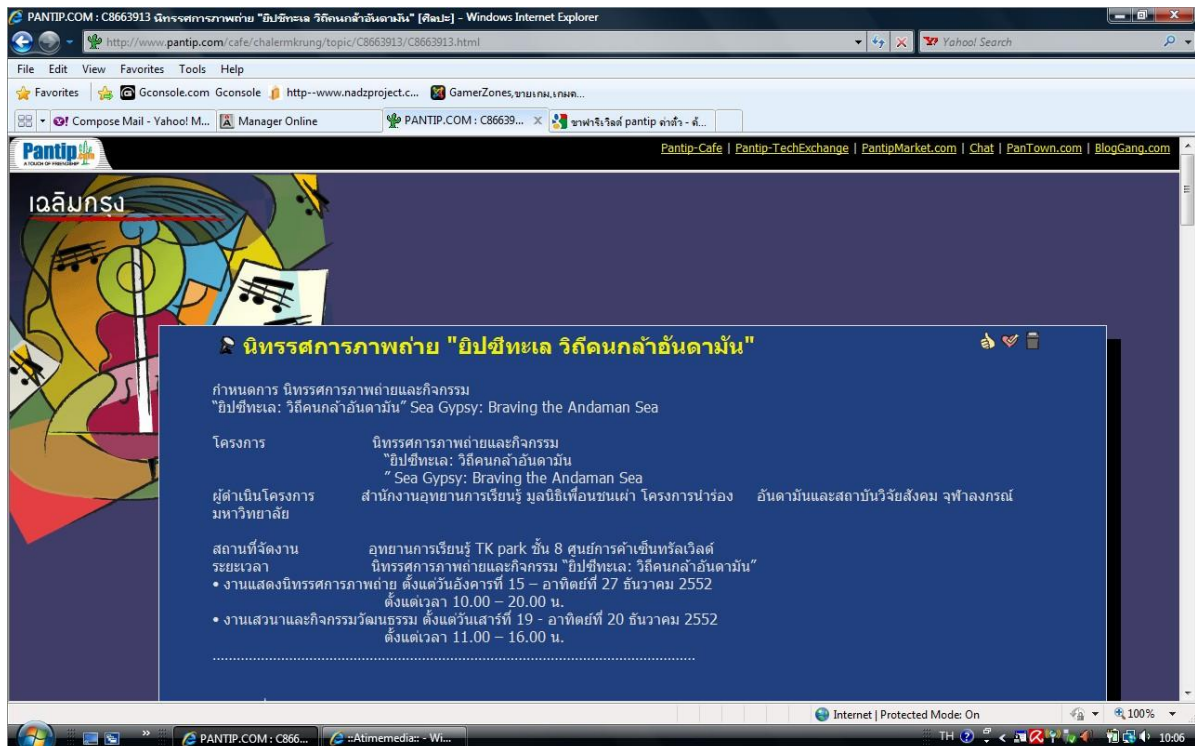
● ขอเชิญร่วมพิธีมอบทุน “Th

๑ เว็บไซต์กระทรวงวัฒนธรรม

๑ เว็บไซต์ Pantip ห้องเฉลิมกรุง

ภาพข่าวการจัดงานนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน”

๑ หนังสือพิมพ์ ข่าวสด ฉบับวันที่ 27 ธันวาคม 2552

“ชาวเล” เป็นภาษาปักษ์ใต้เรียกชนกลุ่มน้อยที่อาศัยแถบฝั่งทะเล ตามเกาะน้อยใหญ่ ที่มีวิถีชีวิตผูกพันกับทะเล ชาวเลเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีภาษาวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่มีความผูกพันกับทะเลมาหลายร้อยปี จนได้รับการขนานนามว่า “ยิปซีทะเล”

ในประเทศไทยมี 3 กลุ่ม คือ “มอแกน” อาศัยอยู่บริเวณเกาะเหลา เกาะช้าง และเกาะพยาม จ.ระนอง หมู่เกาะสุรินทร์ จ.พังงา และหมู่บ้านราไวย์ จ.ภูเก็ต

“มอแกน” อยู่เกาะพระทอง หมู่บ้านชาวเลฝั่งทะเล จ.พังงา และ จ.ภูเก็ต และ “กูรักลาไว” อาศัยอยู่บนเกาะต่างๆ ใน จ.ภูเก็ต จ.กระบี่ จ.ตรัง และ จ.สตูล

ชาวเลทั้ง 3 กลุ่มพูดภาษาตระกูลออสโตรนีเซียน ซึ่งไม่มีตัวเขียน จึงไม่มีการบันทึกเหตุการณ์ เส้นทางการเดินทาง และเรื่องราวความเป็นมาในอดีตเป็นลายลักษณ์อักษร อีกทั้งที่ผ่านมาชาวเลเหล่านี้ ต้องประสบปัญหาไม่ต่างกับพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ตามชายขอบอีกหลายกลุ่มในประเทศไทย ทั้งเรื่องความมั่นคงในที่อยู่อาศัย สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ และถูกดูแคลนในวิถีวัฒนธรรมแบบชาวเล

โดยเฉพาะเหตุการณ์สึนามิ ชาวเลมอแกนที่อาศัยอยู่ตามชายฝั่งทะเลอันดามัน สูญเสียอย่างหนัก ถึงขั้นติดกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ เพราะทั้งบ้านและเรือได้รับความเสียหายอย่างมากจากคลื่นยักษ์

ตลอดระยะเวลา 5 ปี แม้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจะเข้ามาให้ความช่วยเหลือ แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควร เนื่องจากชาวเลเหล่านี้มีวิถีชีวิตกึ่งเร่ร่อน บางกลุ่มยังไม่มีบัตรประจำตัวประชาชน ชาวเลจึงไม่ได้มีส่วนร่วมทั้งการท้องถิ่น ในการวางแผนการจัดการหรือการพัฒนาแบบยั่งยืนได้ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พร้อมด้วยมูลนิธิเพื่อนชน

ศิลปะการร้องรำของเด็คมอแกน

ภาพถ่ายวิถีชาวมอแกน

เรือกำบัง หรือ เรือขามจำลอง

อ่านต่อหน้า 6

๑ เว็บไซต์ของ Voice TV ช่องโทรทัศน์ทางอินเทอร์เน็ต

มอแกน ยิปซีแห่งทะเลอันดามัน - Windows Internet Explorer

http://www.voicetv.co.th/content/6508/มอแกนยิปซีแห่งทะเลอันดามัน

File Edit View Favorites Tools Help

Favorites Gsconsole.com Gconsole http://www.nadproject.com... GamerZones, ชานบาล, เทค...

Chill89 fm chill listening st... Patchariya : LIT... Chill89 fm chill listening st... มอแกน ยิปซีแห่งทะเลอันดามัน...

LIFESTYLE

มอแกน ยิปซีแห่งทะเลอันดามัน

VOICE NEWS

เหตุการณ์สึนามิ เมื่อ 5 ปีที่แล้ว ทำให้สังคมรับรู้การมีอยู่ของชนเผ่ามอแกน เพราะพวกเขาเป็นหนึ่งในกลุ่มผู้รอดตาย

Content by VoiceTV

23 ธันวาคม 2552 เวลา 20:05 น.

View 350 : comment 0

LIFESTYLE HILIGHT

"Harbin International Ice and Snow Sculpture Festival"

เทศกาลแกะสลักน้ำแข็งและหิมะระดับโลกที่เมืองฮาร์บินประเทศจีน เป็นเทศกาลฤดูหนาวที่สนุกสนาน...

นางงามแอน... ลี...

เจ้าหญิงร่วมดีดตามสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ โหมกนางงามแอน... ลี... ผู้รักสุขภาพของนางงามก็จะอย่างไร...

"การท่องเที่ยว" มากกว่าแค่ความสนุก

"การท่องเที่ยว" สามารถช่วยผ่อนคลายความเครียด ช่วยให้เราหลุดจากความจำเจ เดิมชีวิตซ้ำๆและสร้างความ...

สนุก ซ้ำดี...งานวันเด็ก ที่ดับเบิลยู บุ๊ค ทาวน์

กิจกรรมสร้างเสริมจินตนาการในงานวันเด็กแห่งชาติ ก็เนื่องจากการอ่าน ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย...

Done

ดูประวัติการดาวน์โหลด... มอแกน ยิปซีแห่งทะเล... Atimemedia: Wi... Picture4.png - FastS...

Internet | Protected Mode: On

EN 100%

18:41

ข้อเสนอแนะในการจัดงานและกิจกรรมเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย

ในการจัดนิทรรศการภาพถ่ายและกิจกรรม “ยิปซีทะเล: วิถีคนกล้าอันดามัน” ทางโครงการนำร่องอันดามัน สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในฐานะผู้ร่วมจัดงานมีความเห็นว่า เพื่อให้การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทยในอนาคตมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น และเป็นประโยชน์ทั้งคณะผู้จัดงานและผู้ร่วมงานอย่างแท้จริง ใคร่เสนอความคิดเห็นดังนี้

- 1) การรวบรวมภาพถ่ายและรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับภาพจากช่างภาพที่เข้าร่วมงานใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจากภาระงานของแต่ละท่าน รวมถึงเรื่องลิขสิทธิ์ของภาพถ่าย ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวเป็นพิเศษ
- 2) ผู้ร่วมจัดงานต้องมีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของกลุ่มชาตินั้นๆ ส่วนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ควรสอดคล้องกับผู้ร่วมงาน ซึ่งเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งนี้ การสร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมจะเปิดโอกาสให้พวกเขาสามารถปรับตัวเข้ากับสถานที่และบรรยากาศภายในงานได้เป็นอย่างดี
- 3) หากมีการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ ควรนำกิจกรรมครั้งนี้ไปปรับปรุงแก้ไข และวิเคราะห์ดูว่า ผลของการจัดกิจกรรมดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพื่อให้การจัดกิจกรรมครั้งต่อไปสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

หลังจากที่ได้ประมวลผลการประเมินกิจกรรมแล้ว โครงการนำร่องอันดามันได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงกิจกรรมโดย

- 1) โครงการนำร่องอันดามันนำภาพถ่ายชุดดังกล่าวจัดแสดงในสถานที่ต่างๆ เพื่อสร้างการเรียนรู้และความเข้าใจในวิถีวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ชาวเลในประเทศไทยต่อไป อาทิ
 - 1.1 นิทรรศการ “แผ่นน้ำ ผืนป่า คุณค่าวัฒนธรรมมอแกน” ณ ร้านภูฟ้าผสมผสาน ชั้น 4 ศูนย์การค้าสยามพารากอน เป็นระยะเวลา 8 เดือน (1 กุมภาพันธ์ - 30 กันยายน 2553) โดยภาพถ่ายบางส่วนจะหมุนเวียนจัดแสดงภายในนิทรรศการ
 - 1.2 นิทรรศการภาพถ่ายชาวเล ณ ร้านหนังสือ (สื่อ) 2521 ถนนถลาง จังหวัดภูเก็ต ในระหว่างวันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ 2553 เนื่องในเทศกาลถนนคนเดินภูเก็ต (ถนนถลาง) โดยคัดเลือกภาพถ่ายบางภาพเพื่อร่วมจัดแสดงในนิทรรศการดังกล่าว